

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 27 kwietnia 2015 r., wydanym w sprawie z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko P. Z. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Skierniewicach zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 343,32 zł jako zwrot kosztów procesu, oddalając powództwo w pozostałej części i nadając wyrokowi w części zasądzonej roszczenie rygor natychmiastowej wykonalności.

Apelację od tego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w części oddalającej powództwo oraz odnośnie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Orzeczeniu zarzucono:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej i sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oraz wskazaniem wiedzy ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie wskazał żadnych okoliczności i nie przedstawił żadnych dokumentów pozwalających przyjąć, iż wierzytelność, jaką nabył, istniała także w zakresie kwoty kosztów w wysokości 875,21 zł, podczas gdy przedstawiona umowa pożyczki zawarta między poprzednikiem prawnym powoda a pozwanym wyraźnie wskazuje sposób naliczania przedmiotowych opłat w postaci prowizji wstępnej, prowizji za obsługę i opłaty windykacyjnej w § 5 pkt. 5.1 lit. a, b i c;
- naruszenie art. 385¹ § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie przejawiające się w uznaniu, że § 5 pkt. 5.1 lit. c umowy pożyczki, dotyczący opłaty windykacyjnej, stanowi klauzulę abuzywną, podczas gdy postanowienie to nie kształtuje praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i nie narusza jego interesów;
- art. 481 k.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na uznaniu, że powód nie mógł dochodzić odsetek od kapitału od chwili zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy powodem a jego poprzednikiem prawnym do momentu wytoczenia powództwa, podczas gdy w przypadku opóźnienia się przez dłużnika ze spełnieniem świadczenia wierzyciel takich odsetek może żądać.

We wnioskach apelacyjnych skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 875,21 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania przed Sądami obu instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzuty apelacyjne nie są zasadne, a w konsekwencji złożony środek zaskarżenia musi zostać oddalony. Stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wbrew postawionemu w apelacji zarzutowi Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, a ustalenia te Sąd odwoławczy w całości podziela i uznaje za własne. Osią nieporozumienia w sprawie niniejszej pomiędzy Sądem meriti a skarżącym wydaje się być zakres roszczeń objętych pozwem, o których orzeczono w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Przypomnieć więc należy, że oprócz zasądzonej należności w kwocie 1.000,00 zł, powód w złożonym pozwie twierdził, że w związku z zawartą umową powstała nabyta przez niego następnie wierzytelność obejmująca: karne odsetki w kwocie 300,00 zł i koszty w kwocie 546,00 zł, jak również, że przysługuje mu roszczenie o zapłatę odsetek (prawdopodobnie za opóźnienie w spełnieniu świadczenia) naliczonych od dnia 10 maja 2014 r. do chwili wniesienia pozwu. Po pierwsze, trudno się domyślić, co powód rozumiał pod pojęciem „kosztów”; wydaje się, że sam skarżący nie jest tego pewien, ponieważ w treści zarzutów apelacyjnych do tej kategorii zaliczył całość niezasadzonej na jego rzecz kwoty. Z uzasadnienia apelacji wynika jednak, że powodowy Fundusz stoi na stanowisku, że na kwotę „kosztów” składają się: prowizja wstępna za udostępnienie pożyczki i prowizja za obsługę przewidziane w § 5 pkt. 5.1 lit. a i b umowy i – jak się wydaje – jest zdania, że Sąd orzekający w sprawie miał się obowiązek tego domyślić.

Sąd odwoławczy uważa jednak, że to obowiązkiem powoda, zwłaszcza będącego przedsiębiorcą i reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, jest, stosownie do art. 187 § 1 pkt. 1 k.p.c., zredagowanie składanego do Sądu pozwu w sposób klarowny – tak, aby nie prowadziło to do nieporozumień co do przedmiotu żądania – i że z tego obowiązku powód się nie wywiązał. Nie jest z pewnością okolicznością notoryjną, że na gruncie języka potocznego lub nawet prawniczego pojęcie „kosztów” obejmuje swoim zakresem prowizje, takiego znaczenia nie nadaje mu też umowa, z której miałyby wynikać dochodzone roszczenia. Z kolei co do kwoty 300,00 zł powód wskazał w pozwie – tym razem zupełnie jasno – że tej sumy żąda tytułem karnych odsetek, podczas gdy w apelacji wywodzi jest to opłata windykacyjna, tłumacząc, że podczas redakcji pozwu doszło do pomyłki. Zważywszy jednak, że skarżący w pozwie, domagając się orzeczenia o zasadności jego roszczenia o zapłatę odsetek, określił w ten sposób zakres kognicji Sądu, natomiast obecnie określa odmiennie granice tej kognicji, modyfikację tę należałoby zakwalifikować jako zmianę powództwa, co, stosownie do art. 505⁴ § 1 zd. I k.p.c., jest niedopuszczalne w postępowaniu uproszczonym.

Podsumowując powyższe wywody, stwierdzić należy, że zakresem rozpoznania i orzekania przez Sąd I instancji objęte były, zgodnie z treścią pozwu – oprócz zasądzonej należności głównej – roszczenia o zapłatę „kosztów”, odsetek karnych i odsetek za opóźnienie od należności głównej – i w tym też zakresie Sąd ten prowadził postępowanie dowodowe, ustalając okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Czyni to chybionym zarzut dowolnej oceny materiału dowodowego, choć skarżący miał zapewne na myśli poczynienie błędnych ustaleń faktycznych, jako że Sąd nie tyle uznał przedstawione dowody za niewiarygodne lub posiadające niewystarczającą moc dowodową, ile stwierdził, że nie są one przydatne dla stwierdzenia przeważającej większości okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o roszczeniach objętych pozwem, a w pozostałej części twierdzeniom pozwu zaprzeczają. Stanowisku Sądu Rejonowego należy przyznać słusność. Trafnie bowiem uznano, że przedstawiona umowa nie stanowi dowodu tego, iż na jej gruncie powstało roszczenie o zapłatę kosztów w kwocie 546,00 zł, gdyż istnienia takiego obowiązku po stronie dłużnika nie dało się wywieść z jej postanowień; jednocześnie stwierdzono, że z treści dokumentu jasno wynika, iż jej strony umówiły się, że odsetki kapitałowe i ewentualne odsetki za opóźnienie wynosić będą 0 % w stosunku rocznym, czyli, innymi słowy mówiąc, nie będą naliczane. W tej sytuacji jako niezasadny należy ocenić zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c., ponieważ jest to przepis względnie obowiązujący i strony umowy mogą wyłączyć jego stosowanie (tak np. w wyroku SN z dnia 22 listopada 2006 r., V CSK 299/06, OSNC Nr 9 z 2007 r., poz. 143, w wyroku SN z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 445/06, niepubl. lub w wyroku SN z dnia 3 października 2008 r., I CSK 125/08, niepubl.) – co w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uczynili pożyczkodawca i pożyczkobiorca, zastrzegając zerowe oprocentowanie za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Ponieważ z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby dochodzone roszczenia powstały, w konsekwencji przyjąć trzeba, że skarżący również nie nabył ich w drodze przelewu, a tym samym – że mu nie przysługują. Wobec trafności stanowiska Sądu meriti o konieczności oddalenia roszczeń powoda z wyżej wskazanych przyczyn bezprzedmiotowa staje się ocena apelacyjnego zarzutu naruszenia art. 385¹ § 1 k.c., ponieważ Sąd ten jedynie pomocniczo zawarł w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia rozważania o abuzywności klauzuli umownej stwierdzającej obowiązek uiszczenia opłaty windykacyjnej.

Wobec powyższego złożona apelacja zostaje oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.